

ПРОТОКОЛ № 2

от заседание на Обществения съвет към министъра на икономиката, енергетиката и туризма, създаден със Заповед № РД-16-489 от 03.04.2013 г. на министъра на икономиката, енергетиката и туризма

Днес, **12.04.2013 г.**, в 13,00 часа в сградата на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма в гр. София, ул. "Славянска" № 8, Голяма зала, се проведе 12.04.2013 заседание на Обществения съвет към министъра на икономиката, енергетиката и туризма, създаден със Заповед № РД-16-489 от 03.04.2013 г. на министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

На заседанието присъстваха, както следва:

Асен Василев - министър на икономиката, енергетиката и туризма;

Бетина Жотева - директор на дирекция „Връзки с обществеността и протокол“ в МИЕТ;

Димитър Куюмджиев - директор на дирекция „Сигурност на енергоснабдяването“ в МИЕТ и секретар на Обществения съвет;

инж. Огнян Винаров - гражданска квота и секретар на Обществения съвет от гражданската квота;

Иван Йотов - изпълнителен директор на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД /ЕСО/;

Владимир Денчев - представител на „Български енергиен холдинг“ ЕАД /БЕХ/;

Димитър Димитров - представител на „Национална електрическа компания“ ЕАД /НЕК/;

Васил Лозанов - представител на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране /ДКЕВР/;

Александър Масларски - представител и член на Комисията за защита на потребителите /КЗП/;

Елена Гоцева - Българска национална асоциация „Активни потребители“;

инж. Александър Загорев - представител на КТ „Подкрепа“;

Николай Ненков - представител на КНСБ;

Валентин Вълчев - представител на миньорите в КНСБ;

Владимир Топалов - представител на миньорите в КНСБ;

Пламен Стефанов - представител на електроразпределителните предприятия /ЕРП/ и представител на „Енерго-Про“;

Илина Стефанова - представител на „ЕВН“;

Ангел Митев - представител на частни ТЕЦ /представител на „Ей И Ес - 3с Марица Изток I“/;

Константин Стаменов - представител на Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори /БФИЕК/;

Никола Николов - представител на организации, представляващи производители на енергия от възобновяеми източници;

Малинка Николова - ВЕИ сектор;

На ротационен принцип в заседанието взеха участие представители на гражданската квота, а именно:

Георги Котев - гражданска квота;

Славчо Галевски - гражданска квота;

Александър Димитров - гражданска квота;

Тодор Тодоров - гражданска квота;

Георги Найденов - гражданска квота;

Марияна Христова - гражданска квота;

Красимир Николов - гражданска квота;

Светослав Митовски - гражданска квота;

Методи Митев - гражданска квота /представител на Гражданско движение на протестиращите „Освобождение“/;

Веселин Василев - гражданска квота /представител на Гражданско движение на протестиращите „Освобождение“/;

Евгени Савчев – представител на търговците на електрическа енергия.
При участието на Анелия Терзиева – технически секретар на Обществения съвет.

Дневният ред беше изпратен по електронната поща на членовете на Съвета и публикуван на интернет страницата на МИЕТ на 10.04.2013 г., както следва:

1. Обсъждане на общите условия на договорите, които се сключват между електроразпределителните предприятия /ЕРП/ и потребителите.

2. Обсъждане на ситуацията във въгледобива в страната във връзка с намаленото производство на електричество и свързаната с това необходимост от намаляване на добива на въглища.

3. Дискусия по конкретни клаузи в един от разсекретените договори в енергетиката.

Дебати по дневния ред:

Министър Василев предложи в дневния ред да бъде включена т. 4 със следното съдържание: Разискване на въпросите относно подадената до НЕК информация за 32-часово слънцегреене на някои фотоволтаични централи през месец февруари 2013 г. предложи т. 4 да стане т. 1 от дневния ред.

Г-н Асен Василев заяви още, че предишната вечер /11.04.2013 г./ на страницата на МИЕТ в интернет са публикувани общо 191 договора, сключени с НЕК, като печатите и подписите за заличени, за да не се допуснат злоупотреби. Посочи, че са публикувани само тези договори, за които контрагентите са дали своето изрично писмено съгласие за публикуване.

Г-н Константин Стаменов /БФИЕК/ - според него договорите съдържат специфична терминология, както и клаузи, представляващи търговска и друга конфиденциална информация. Смята, че не всички договори представляват интерес за широката общественост и не всички от тях са с еднаква обществена значимост. По тази причина предлага т. 3 от дневния ред на Обществения съвет да отпадне, като се създаде комисия, която да разгледа тези договори.

Г-жа Бетина Жотева репликира, че всеки от представителите в Обществения съвет има право да избере един от оповестените договори, който да бъде коментиран на заседанието.

Г-н Никола Николов /ВЕИ сектор/ - предложи за следващото заседание на Обществения съвет да бъде поканен представител на антимонополния орган – Комисията за защита на конкуренцията. Предложението беше подложено на гласуване и беше единодушно прието.

Г-н Огнян Винаров /секретар на Обществения съвет от гражданската квота/ прочете Декларация от името на гражданската квота към Съвета /Декларацията се прилага към настоящия протокол/.

Министър Василев предложи всички точки от Декларацията да бъдат гласувани на следващото заседание на Съвета.

Глас от залата – необходимо е всички да се запознаят с Декларацията и тогава същата да бъде подложена на гласуване.

Гласуването на Декларацията беше отложено за следващото заседание.

Г-н Николай Ненков /представител на КНСБ/ - предложи т. 2 от предварително обявения дневен ред да стане т. 1, тъй като в залата присъстват миньори.

Предложението беше прието.

След проведената дискусия по дневния ред Общественият съвет се обедини и заседава при следния дневен ред:

1. Разискване на въпросите относно подадената до НЕК информация за 32-часово слънцегреене на някои фотоволтаични централи през месец февруари 2013 г.

2. Обсъждане на ситуацията във въгледобива в страната във връзка с намаленото производство на електричество и свързаната с това необходимост от намаляване на добива на въглища.

3. Обсъждане на общите условия на договорите, които се сключват между електроразпределителните предприятия /ЕРП/ и потребителите.

4. Дискусия по конкретни клаузи в един от разсекретените договори в енергетиката.

В изпълнение на функциите и задачите, възложени на Обществения съвет съгласно Заповед № РД-16-489 от 03.04.2013 г. на министъра на икономиката, енергетиката и туризма, Съветът пристъпи към разглеждане на въпросите от дневния ред:

По т. 1 от дневния ред – г-н Димитър Димитров /НЕК/ представи информация на Съвета относно получените за месец февруари 2013 г. данни за производството на електрическа енергия от ВЕИ. Отбеляза, че всеки месец в НЕК се получава такава информация. Посочи каква е средната специфична мощност за различните видове ВЕИ.

Г-жа Марияна Христова /гражданска квота/ - попита защо не е направена незабавна проверка. Заяви, че е необходимо да бъде изяснена цялостната картина около ВЕИ сектора, като се вземат предвид и емисиите от парникови газове, които се приспадат за производителите от ВЕИ.

Г-н Никола Николов /ВЕИ сектор/ - по негово мнение за някои централи в таблицата се съдържат данни общо за няколко месеца, а не само за месеците януари и февруари. Посочи, че няма нито една централа, която да е декларирала повече от 70 kV специфична мощност /добив/ на електроенергия за един месец в Агенцията за устойчиво енергийно развитие /АУЕР/. Такава информация /повече от 70 kV специфична мощност/ е налице само за една централа.

Г-жа Бетина Жотева – предлага представителите на ВЕИ сектора в Съвета да предоставят данните, с които разполагат.

Г-н Никола Николов /ВЕИ сектор/ пое ангажимента да представи обяснения за възникналата ситуация в писмен вид.

Инж. Александър Загоров /представител на КТ „Подкрепа“/ - изказа мнение, че контролът върху ВЕИ не е достатъчно добър.

По т. 2 от дневния ред – изказване направи г-н Владимир Топалов, представител на миньорите. Заяви, че ситуацията във въгледобива е много тежка. Около 3 000 /три хиляди/ миньори са в принудителен отпуск в момента. Предлага 50 % от микса да е от производство на електроенергия от въглища.

Г-н Евгени Савчев /представител на търговците на електрическа енергия/ - предложи да се изнася електрическа енергия „на ишлеме“. Заяви, че търговците на електрическа енергия са готови да купят въглища и да произведат електрическа енергия, която да изнесат, като по този начин ще платят и заплатите на миньорите.

Г-н Денчев /БЕХ/ - каза, че БЕХ, в качеството си на принципал на „Мини Марица Изток“, ще разгледа и обсъди предложението на търговците на електрическа енергия.

Г-н Огнян Винаров /секретар на Обществения съвет от гражданската квота/ - предложи да се направи анализ и да се договорят количествата, минимално необходими за съществуването на „Мини Марица Изток“.

Министър Василев заяви, че предложението, касаещо въгледобива, трябва да бъде представено от „Мини Марица Изток“.

Г-н Красимир Николов /гражданска квота/ - изтъкна, че желанието на хората е да се намали цената на електроенергията. Счита, че има резерви за намаление на цената на електрическата енергия. Предлага договорите за двете централи – Марица Изток 1 и Марица Изток 2, да бъдат преразгледани и да бъдат намалени цените на електроенергията от ТЕЦ Марица Изток 2.

инж. Александър Загоров /представител на КТ „Подкрепа“/ - предлага цената на въглищата да се увеличи с толкова, колкото е необходимо, за да не фалира „Мини Марица Изток“.

Г-н Тодор Тодоров /гражданска квота/ - постави въпроса за енергийната ефективност и за подобряването на енергийната ефективност. По негово мнение БЕХ трябва да бъде закрит. Счита, че поне трябва да се започне с процедурата по закриването му.

Г-н Огнян Винаров /секретар на Обществения съвет от гражданската квота/ - тъй като, според него, преобладава производството от природен газ, предлага за следващото заседание да бъде поканен изпълнителният директор на „Булгаргаз“, както и да бъде разсекретен договорът с „Газпром“.

Г-н Денчев /БЕХ/ - отговори, че такова съгласие вече е поискано от „Газпром“, но същото е отказано. Каза, че договорът ще бъде представен, но не в цялост.

Г-н Никола Николов /ВЕИ сектор/ - счита, че е налице ескалация на цената на произведената електрическа енергия от ВЕИ, която ескалация е обвързана с цената на въглищата. Предлага с решение на ДКЕВР да се предвидят компенсации с обратна сила за ВЕИ сектора.

Г-н Красимир Николов /гражданска квота/ - подкрепя предложението за закриване на БЕХ. Предлага постепенно намаляване на цената на електроенергията, което по негово мнение ще доведе до намаляване на корупцията в енергетиката. Предлага разчетната печалба на дружествата да е нула процента.

Г-н Светослав Митовски /гражданска квота/ - предлага нормата на печалба на дружествата да е 6 /шест/ процента, както е в Европа. Предлага в проверката, която ще извършват европейските институции в енергийния сектор в България да бъдат включени и български специалисти. Казва, че те могат да предложат имена на такива специалисти.

Министър Асен Василев предложи преди да се пристъпи към разглеждане на следващите точки от дневния ред за днешното заседание на Обществения съвет да бъде направен преглед на изпълненото съобразно взетите решения от заседанието на Съвета от 05.04.2013 г. Беше даден отчет за следното:

По т. 1.1. Отпадане на клаузите за търговска тайна в договорите – министър Асен Василев отбеляза, че таблицата, съдържаща информация за сключените с НЕК договори за покупка и продажба на електрическа енергия, и 191 договора, за които е дадено съгласие за публикуване, са поставени на интернет страницата на МИЕТ.

Г-н Пламен Стефанов /представител на ЕРП/ заяви, че ЕРП-та също за дали своето съгласие за публикуване на договорите им с НЕК. Посочи още, че в следващите дни предстои да бъде изискано съгласието на контрагентите, с които ЕРП-та имат сключени договори.

По т. 1.2. Сформиране на работна група между представители на ЕРП-та, ВЕИ сектора и ЕСО относно проблема с предоставянето на данни на ЕСО и предложенията да се представят на МИЕТ – г-н Йотов /ЕСО/ обясни, че във вторник /09.04.2013 г./ е проведена такава среща. Каза, че е постигнато съгласие с ВЕИ сектора и данни ще бъдат публикувани всеки ден на страницата на ЕСО в интернет, но същите ще са със забава от два дни.

Г-н Никола Николов /ВЕИ сектор/ потвърди, че ВЕИ секторът е съгласен с договореното и няма нищо против това, че ще има забава от два дена.

1.3. Преработване на презентацията, като в нея бъде включена новата информация, предоставена от членовете на Съвета – презентацията е преработена от г-н Атанас Георгиев /преподавател в Софийския университет „Св. Климент Охридски“/.

По т. 3 от дневния ред – думата взе г-н Александър Масларски /представител и член на КЗП/, който каза, че КЗП няма компетентност по отношение на цените на електрическата енергия. Комисията, обаче, има отношение във връзка с неравноправните клаузи в Общите условия на договорите с ЕРП-та и потребителските жалби. Въз основа на досегашния опит във взаимоотношенията между КЗП и ДКЕВР предлага в нормативната уредба да бъде предвидено, че: 1\ ДКЕВР може да се произнася по Общите условия на договорите при сезиране от КЗП за наличие на неравноправни клаузи и 2\ преди одобряване на Общите условия на договорите ДКЕВР да взема предвид становището на КЗП относно наличието на неравноправни клаузи в предложените от ЕРП-та Общи условия.

Г-н Масларски заяви още, че не е налице физически контрол от страна на ДКЕВР по отношение на измерването точността на измерването на уредите, на измерването на мрежата и пр.

Предлага следното: 1\ да се създаде експертна работна група, която да предложи изменения в Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката; 2\ до изменение на цитираната по-горе наредба предлага да се проведе работна среща между представители на КЗП и ДКЕВР, които да уточнят въпросите, свързани с вземането предвид на становището на КЗП от ДКЕВР преди одобряване на Общите условия на договорите.

Г-н Огнян Винаров /секретар на Обществения съвет от гражданската квота/ - предлага в работната група да бъде включен и представител на гражданската квота на Съвета, като конкретно посочи името на г-н Георги Найденов.

Министър Василев счита, че в работната група следва да бъдат включени и представители на ЕРП-та, тъй като се касае за договори, сключвани с тези дружества.

Г-жа Марияна Христова /гражданска квота/ - посочва, че в момента с въпросите относно неравноправните клаузи в Общите условия на договорите, сключвани с ЕРП-та, се ангажират достатъчно на брой и отговорни държавни институции - Омбудсманът на Република България, КЗП, Сметната палата. По тази причина счита, че следва да се приложи двуетапна работна група. Изброените по-горе институции, заедно с МИЕТ и ДКЕВР, следва да изяснят повдигнатите въпроси и да направят анализ, като едва след това, на следващия етап, да бъдат включени представители на гражданското общество.

Г-жа Елена Гоцева /Българска национална асоциация „Активни потребители“/ - когато ДКЕВР разглежда Общите условия на договорите на ЕРП-та с потребителите да се въведе административната практика Комисията да изисква предварително становищата на КЗП и Комисията за защита на конкуренцията. Предлага това да се отнася не само за договорите, касаещи електрическа енергия, но и за договорите, свързани с доставка на топлинна енергия и ВиК услуги.

Г-н Пламен Стефанов /представител на ЕРП и представител на „Енерго-Про“/ - отбелязва, че в новите Общи условия на договорите, които ЕРП-та предлагат и предстои да бъдат одобрени от ДКЕВР, са добавени клаузи относно информираността на потребителите - например, относно максималния срок на отчитането на електроенергията; отстранени са нищожните клаузи, обявено за такива от съда. Заяви, че ЕРП-та са съгласни да има индивидуални договори, в случай че всички институции се обединят около такова решение. Подчерта, че сключването на индивидуални договори ще затрудни и оскъпи администрирането на този процес.

Г-жа Илина Стефанова /представител на „ЕВН“/ - обърна внимание, че неравноправните клаузи не могат да бъдат заличени едностранно от ЕРП-та, а това може да направи само ДКЕВР. Заявява, че са спрели да прилагат тези клаузи, обявени за нищожни от съда или за неравноправни от КЗП.

Г-н Красимир Николов /гражданска квота/ - предлага да бъдат назначени нови членове на ДКЕВР. Предлага също да бъде създадена Държавна лаборатория за контрол на качеството на доставките на електрическа енергия, топлинна енергия и вода. Предлага МИЕТ да изиска справка за произведената електроенергия от 1 ноември 2012 г. до 1 февруари 2013 г.

Г-н Васил Лозанов /представител на ДКЕВР/ - заяви, че не е упълномощен да се произнася от името на ДКЕВР. В качеството си на служител на ДКЕВР г-н Лозанов направи кратък преглед на административната процедура за одобряване на Общите условия на договорите с ЕРП-та. Счита, че в работната група за обсъждане на Общите условия на договорите не следва да бъдат включвани представители на ДКЕВР, тъй като Комисията се явява в двойно качество - от една страна, тя одобрява Общите условия, а от друга - трябва да участва предварително в тяхното обсъждане.

По предложение на инж. Александър Загорев /представител на КТ „Подкрепа“/ беше подложено на гласуване предложението на следващото заседание на Обществения съвет да присъства член на ДКЕВР. Предложението беше единодушно прието.

Г-н Константин Стаменов /БФИЕК/ - във връзка с предложението за сформирание на работна група по Общите условия на договорите предложи работните групи да са две - едната да е за стопанските потребители, а другата - за битовите потребители. Мотивира предложението си с различните интереси на двете групи потребители на електрическа енергия.

Г-н Георги Найденов /гражданска квота/ - трябва да има два електромера, като единият /електромагнитен/ да в жилището, а вторият /цифров/ до е контролен.

Г-н Пламен Стефанов /представител на ЕРП/ - изрази готовност в дневния ред за някое от следващите заседания да бъде включена точка относно структурата на разходите и приходите на ЕРП-та.

От гражданската квота заявиха желание да бъдат публично оповестени не само договорите с ЕРП-та, но и анексите и приложенията към тези договори.

Г-жа Марияна Христова /гражданска квота/ - посочи, че трябва да има съгласуваност между контрола, осъществяван от различните държавни органи. Да има публичност на докладите от извършваните проверки в енергетиката, както и на решенията на съда, като посочените документи да бъдат публикувани на интернет

страницата на МИЕТ. Предлага също да не отпаднат ипотеките, предвидени при приватизирането на дружествата.

В резултат на проведената дискусия **Съветът взе следните решения:**

1. ДКЕВР да изпрати свой легитимен представител /член на Комисията/ за участие в следващото заседание на Съвета.

2. Да бъде създадена работна група с представители на ДКЕВР, МИЕТ, ЕРП-та, БФИЕК и потребителските организации за обсъждане на Общите условия на договорите, сключвани с ЕРП-та.

По т. 4 от дневния ред:

Г-н Константин Стаменов /БФИЕК/ - смята, че в дискусията трябва да вземат участие лица, които разбират от договори, т.е. юристи.

Г-жа Бетина Жотева предложи т. 4 от дневния ред да бъде отложена и да бъде разгледана на следващото заседание на Обществения съвет, тъй като в момента няма готовност за разискване на договорите. Предложението беше единодушно прието.

Г-н Ангел Митев /представител на частни ТЕЦ/ - счита, че е нужно в дневния ред да бъдат предлагани и включвани като точки конкретни договори.

Г-жа Малинка Николова /ВЕИ сектор/ - взе отношение по въпроса с 32-часовото слънцегреене на някои фотоволтаични централи. Посочва, че информация до НЕК се подава, когато бъдат натрупани гаранции за 1 mV, което за малките централи отнема понякога и до 9-10 месеца.

Общественият съвет прие следния дневен ред за следващото заседание:

1. Обсъждане на Декларацията от гражданската квота към Съвета, представена от инж. Огнян Винаров.

2. Представяне на анализ относно въгледобива в „Мини Марица Изток“.

3. Разглеждане на конкретни договори в енергетиката, които са разсекретени.

Предложения следва да бъдат представени до сряда /17.04.2013 г./.

4. Разисквания по доклада на главния прокурор до министър-председателя относно извършените проверки в енергетиката.

5. Обсъждане на съвместимостта на членовете на Управителните съвети в държавните енергийни дружества.

Общественият съвет реши следващото заседание да се проведе на 19.04.2013 г., от 13,00 часа в Голямата зала, находяща се в сградата на МИЕТ, ул. Славянска № 8, гр. София.

Заседанието приключи в 16,30 часа.

Изготвил: Анелия Терзиева – технически секретар на Обществения съвет:

Димитър Куюмджиев – директор на дирекция „Сигурност на енергоснабдяването“ в МИЕТ и секретар на Обществения съвет:

инж. Огнян Винаров – секретар на Обществения съвет от гражданската квота: